

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0376/2010

16.12.2010

ZIŅOJUMS

par lauksaimniecības atzīšanu par stratēģiski svarīgu nozari pārtikas
nodrošinātībā
(2010/2112(INI))

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Referente: *Daciana Octavia Sârbu*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	12
VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS	15
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	20

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par lauksaimniecības atzīšanu par stratēģiski svarīgu nozari pārtikas nodrošinātībā (2010/2112(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2010.gada 8. jūlija rezolūciju par KLP nākotni pēc 2013. gada¹,
 - ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 13. janvāra rezolūciju par Kopējo lauksaimniecības politiku un vispārējo nodrošinātību ar pārtiku²,
 - ņemot vērā 2010. gada 5. maija rezolūciju par Eiropas Savienības lauksaimniecību un klimata pārmaiņām³,
 - ņemot vērā 2010. gada 7. septembra rezolūciju par taisnīgiem ienākumiem lauksaimniekiem: labāku pārtikas apgādes ķēdes darbību Eiropā⁴,
 - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem, SEC(2010)1058,
 - ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 22. maija rezolūciju par pārtikas cenu celšanos ES un jaunattīstības valstīs⁵,
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu „ES politikas programma jaunattīstības valstu atbalstīšanai, risinot ar pārtikas nodrošinājumu saistītās problēmas”,
 - ņemot vērā ANO Tūkstošgades attīstības mērķus, kuros paredzēts laikā līdz 2015. gadam uz pusi samazināt badā dzīvojošo pasaules iedzīvotāju skaitu (salīdzinājumā ar 1990. gadu),
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas ziņojumu un Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu (A7-0376/2010),
- A. tā kā Eiropas iedzīvotāju nodrošinātība ar pārtiku, patērētāju apgāde ar veselīgu un kvalitatīvu pārtiku par samērīgām cenām un ienākumu nodrošināšana lauksaimniekiem bijuši Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) galvenie mērķi kopš tās izveides, un tie arī pašlaik ir ES svarīgākie mērķi;
- B. tā kā nesenā pārtikas un preču cenu nepastāvība ir izraisījusi nopietnas bažas par Eiropas un pasaules apgādi ar pārtiku un tā kā neaizsargātākās iedzīvotāju grupas visvairāk cieš no

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2010)0286.

² OV C 46E, 24.2.2010., 10. lpp.

³ Pieņemtie teksti, P6_TA(2010)0131.

⁴ Pieņemtie teksti, P6_TA(2010)0302.

⁵ P6_TA(2008)0229.

pārtikas cenu pieauguma;

- C. tā kā cenu nepastāvība lauksaimniecībā ir pastāvīga parādība, jo cenas nesamērīgi reaģē uz nelielām ražošanas apjoma izmaiņām, turklāt ļoti bieži tas saistīts ar spekulāciju;
- D. tā kā neseno FAO Pasaules pārtikas nodrošinātības komitejas sanāksmē ES vērsa uzmanību uz ārkārtējas cenu nepastāvības problēmu un jaunā augsta līmeņa ekspertu grupa tika lūgta ziņot par iemesliem un pasākumiem saistībā ar cenu svārstībām;
- E. tā kā klimatiskās un citas parādības var rosināt valstis īstenot protekcionisma politiku, ko apliecina neseno Krievijas un Ukrainas ieviestais kviešu eksporta aizliegums, turklāt šīs valstis kopā eksportē aptuveni 30 % no pasaules kviešu apjoma;
- F. tā kā pārtikas ražošanu pasaulē var regulāri apdraudēt dažādi faktori, tostarp kaitēkļi un slimības, dabas resursu pieejamība un dabas katastrofas, kā to apliecina 2010. gada ilgstošais sausums un ugunsgrēki Krievijā un plašie plūdi Pakistānā;
- G. tā kā klimata pārmaiņu rezultāts būs arvien biežākas šādas dabas katastrofas un tiks mazināta nodrošinātība ar pārtiku;
- H. tā uzdevums ir ražot vairāk produkcijas no mazāka izmantojamo resursu apjoma, liekot uzsvāru uz ilgtspējīgu ražošanu, jo jāņem vērā ietekme uz dabas resursiem;
- I. tā kā ES ir lielākā neto lauksaimniecības produktu importētāja un lielā mērā ir atkarīga no olbaltumvielas un eļļu saturošu produktu un kukurūzas importa tās lopkopības nozares vajadzībām, kā arī ir atkarīga no augļu un dārzeņu importa, un tas ir arī tāpēc, ka Eiropas ražotājiem nav atļauts lietot līdzvērtīgas šo produktu ražošanas metodes;
- J. tā kā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (FAO) aprēķini liecina, ka sakarā ar paredzamo pasaules iedzīvotāju skaita pieaugumu no 7 līdz 9,1 miljardam laikā līdz 2050. gadam būs nepieciešams pārtikas apgādi palielināt par 70 %;
- K. tā kā Eiropas Savienībā cilvēki vēl arvien dzīvo nabadzībā un cieš badu; tā kā 79 miljoni ES iedzīvotāju dzīvo zem nabadzības sliekšņa (60 % no vidējiem ienākumiem tajā valstī, kurā attiecīgā persona dzīvo); tā kā 16 miljoni ES iedzīvotāju aizvadītajā ziemā saņēma pārtikas atbalstu no labdarības organizācijām;
- L. tā kā nodrošinātība ar pārtiku nenozīmē tikai pārtikas piegāžu pieejamību, bet — saskaņā ar FAO formulējumu — arī tiesības uz pārtiku un veselīga uztura pieejamību visiem; turklāt uzskata, ka, kļūstot aizvien konkurētspējīgāka, Eiropa var sekmēt visas pasaules nodrošinātību ar pārtiku;
- M. tā kā nepietiekamu pārtikas nodrošinātību nabadzīgākajiem sabiedrības locekļiem vēl pastiprināja pasaules ekonomikas un finanšu krīze,
- N. tā kā pēc desmit gadu ilgušas stagnācijas lauksaimnieku ienākumi 2009. gadā ievērojami samazinājās, galvenokārt sakarā ar sarežģītiem tirgus apstākļiem un pieaugošām ražošanas izmaksām; tā kā ienākumi lauksaimniecībā ir ievērojami zemāki (par aptuveni 40 % uz katru darba vienību) nekā pārējās tautsaimniecības nozarēs, un ienākumi uz vienu

iedzīvotāju lauku apgabalos ir ievērojami mazāki (par aptuveni 50 %) nekā pilsētās;

- O. tā kā lauksaimnieki saņem arvien mazāku daļu no pārtikas piegādes ķēdē radītās pievienotās vērtības, bet pārtikas rūpniecības daļa palielinās; tā pārtikas piegādes ķēdes pareiza darbība ir nepieciešams priekšnoteikums, lai nodrošinātu, ka lauksaimnieki saņem pienācīgus ienākumus par saražoto;
 - P. tā kā visā ES pārtikas ražošanas, piegādes un patēriņa ķēdē tiek zaudēts līdz pat 50 % no saražotās pārtikas;
 - Q. tā kā tikai 7 % ES lauksaimnieku ir jaunāki par 35 gadiem;
 - R. tā kā nodrošinātība ar pārtiku ir viens no Eiropas svarīgākajiem jautājumiem un prasa saskaņotību un koordināciju starp dažādām nozaru politikas jomām ES līmenī, proti, KLP, enerģētikas politiku, pētniecības programmām, attīstības un tirdzniecības politikas virzieniem un finanšu nozares regulējumu;
1. uzsver, ka spēcīga un ilgtspējīga lauksaimniecības nozare visā ES un plaukstoša, kā arī ilgtspējīga lauku vide, ko nodrošina spēcīga KLP, ir svarīgi elementi, lai atrisinātu pārtikas nodrošinātības uzdevumu;
 2. apstiprina, ka ES ir pasaulē visaugstākie standarti attiecībā uz lauksaimniecību un pārtikas ražošanu, liekot spēcīgu uzsvāru uz pārtikas nekaitīgumu, pārtikas kvalitāti un vides ilgtspējību lauksaimniecībā;
 3. uzskata, ka vajadzēs izmantot visus lauksaimniecības veidus, lai varētu nodrošināt ar pārtiku gan pašu Eiropu, gan citas valstis;

Pārtikas nodrošinātība Eiropā un pasaulē

4. pauž pārliecību, ka tiesības uz pārtikas nodrošinātību ir cilvēka pamattiesības un ka tās ir nodrošinātas tad, kad visiem cilvēkiem jebkurā laikā ir fiziska un ekonomiska iespēja piekļūt piemērotai, no veselības viedokļa nekaitīgai un uzturvielām bagātai pārtikai, lai apmierinātu uztura vajadzības un vēlmes aktīvai un veselīgai dzīvei;
5. apstiprina, ka ES pienākums ir nodrošināt tās iedzīvotājus ar pārtiku, tāpēc ir izšķiroši svarīgi, lai ES turpinātos lauksaimnieciskā darbība; vērš uzmanību uz to, ka samazinās ES saimniecību ienākumi, ko izraisa pieaugošās ražošanas izmaksas un cenu nepastāvība, tādējādi nelabvēlīgi tiek ietekmēta lauksaimnieku spēja uzturēt ražošanu; turklāt uzsver izmaksas, kas Eiropas lauksaimniekiem ir jāuzņemas, lai izpildītu pasaulē visaugstākās pārtikas drošības, vides aizsardzības un darba standartu prasības; uzsver, ka lauksaimniekiem ir jāsaņem kompensācija par šiem papildu izdevumiem un par sabiedrisko preču piegādāšanu sabiedrībai; uzsver, ka pārtikai, kas ienāk ES no citām valstīm, jāatbilst tādiem pašiem augstiem standartiem, lai Eiropas ražotāji nebūtu zaudētāji attiecībā uz konkurenci;
6. atzīst, ka atbilstošas pārtikas piegādes nodrošināšanai ir būtiska sastāvdaļa nodrošinātībā ar pārtiku, taču atzīst arī to, ka piekļuve pārtikai un pārtikas pieejamība ir elementi, kam jāpievērš uzmanība, nodrošinot atbilstošu dzīves līmeni, jo īpaši tiem, kuriem nepietiek

saimniecisko resursu, un šīs personas bieži vien ir bērni, gados vecāki cilvēki, migranti, bēgļi un bezdarbnieki;

7. atbalsta formulu „pārtikas nodrošinātība — uzturvērtība — kvalitāte — tiešs tuvums — jauninājumi — ražīgums”; uzskata, ka šo mērķu sasniegšanai turpmākās KLP veidošanā ir jāņem vērā sabiedrības viedoklis, ka šai politikai vajadzētu attiekties gan uz lauksaimniecības, gan pārtikas jomu un tās mērķim vajadzētu būt sabiedrības informēšanai par veselīgu uzturu;
8. uzskata, ka ES vajadzētu radīt labus apstākļus to programmu (tostarp uztura atbalsta programmu, piemēram, skolu apgādei ar augļiem un pienu) īstenošanai dalībvalstīs, kā arī vairāk jāatbalsta izglītība un izpratnes veicināšana par produktu izcelsmi un uzturu, jo uztura apzināta izvēle var novērst slimības, kā arī samazināt lielo slogu Eiropas sociālajiem izdevumiem; aicina arī īstenot vairāk uztura atbalsta programmas, attiecībā uz kurām vajadzētu samazināt administratīvo slogu, kā arī aicina palielināt šo programmu budžetu; aicina Komisiju izvērtēt ar šīm programmām saistītos praktiskos jautājumus;
9. atkārtoti pauž atbalstu programmai, kas paredz palīdzību ES vistrūcīgākajām personām; atgādina, ka ASV ar lauksaimniecības likuma palīdzību būtiski sekmē t.s. papildu uztura atbalsta programmu, kas līdzās tam, ka tiek mazinātas pašu nabadzīgāko iedzīvotāju pārtikas vajadzības, nodrošina vēl arī ievērojamus ienākumus nozarei un ekonomikai kopumā;
10. apzinās lielās problēmas, ko pārtikas nodrošinātības sasniegšanai rada klimata pārmaiņas, jo īpaši arvien biežākas un vērienīgākas ārkārtējas klimatiskas parādības, piemēram, sausums, plūdi, ugunsgrēki un vētras; uzsver aizvien pieaugošo pasaules mēroga ūdens trūkuma problēmu un tās ietekmi uz pārtikas ražošanu; uzsver nepieciešamību steidzami risināt ūdens apsaimniekošanas un klimata pārmaiņu jautājumus;
11. atgādina, ka enerģijas piegādes drošība un nodrošinātība ar pārtiku ir ļoti cieši saistītas; atzīst, ka enerģijas izmaksas ir galvenais faktors, kas nosaka lauksaimniecības rentabilitātes līmeni, kas ir galvenokārt atkarīgs no naftas cenām; mudina veikt pasākumus, kas stimulētu lauksaimnieku energoefektivitātes pieaugumu un ieviestu alternatīvus enerģijas piegādes avotus; atgādina, ka nepieciešams konsekventāks atbalsts pētniecības veicināšanai un konsultatīvajiem dienestiem;
12. tomēr uzskata, ka arvien plašākajos centienos attīstīt atjaunojamus enerģijas avotus un sasniegt 2020. gada mērķus ir jāņem vērā ietekme uz pārtikas ražošanu un piegādi; uzsver trauslo līdzsvaru, kāds pastāv starp mērķu sasniegšanu pārtikas un degvielas jomā;
13. atzīmē augsto atkarību no olbaltumvielu un eļļu saturošu produktu importa no trešām valstīm, kas negatīvi ietekmē pārtikas un lauksaimniecības nozari un jo īpaši lopkopības nozari cenu pieauguma brīžos;
14. aicina Komisiju ierosināt tehnisku risinājumu problēmai par zema līmeņa klātbūtni importētā materiālā, kas nav ģenētiski modificēts, un piedāvāt ātrāku apstiprināšanas procesu ES, ievēdot jaunus ģenētiski modificētas lopbarības variantus pēc tam, kad ir pierādīts to drošums, vienlaikus izvērtējot arī iespēju atļaut izmantot tādas ražošanas metodes, kuras jau tiek lietotas trešās valstīs;

15. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka sabiedrībai ir pieejama informācija par pārtikas drošības kontroles darbību rezultātiem, lai palielinātu pārredzamību Eiropas līmenī;
16. pauž bažas par zemes sagrābšanas problēmu un tās ietekmi uz pārtikas nodrošinājumu jaunattīstības valstīs, kā arī uz lauksaimniecības un lauksaimnieku nākotni; aicina Komisiju izpētīt šo situāciju saistībā ar zemes īpašumtiesību un dabas resursu aspektiem;
17. atzīmē, ka augsto barības izmaksu dēļ ir pasliktinājies lopkopības saimniecību stāvoklis Eiropas Savienībā; tādēļ aicina mērķtiecīgi izmantot pieejamos instrumentus saskaņā ar tirgu kopīgas organizācijas Regulu (EK) Nr. 1234/2007, lai stabilizētu tirgu un novērstu krīzi;
18. uzskata, ka ražīguma pieaugums, kas tiks sasniegts jaunajās dalībvalstīs, palielinās pieejamo zemes platību apjomu un dos iespēju palielināt olbaltumvielas un eļļu saturošu produktu ražošanu Eiropas Savienībā;
19. atzīmē, ka nodrošinātību ar pārtiku nav iespējams garantēt, ja nav brīvas piekļuves pārtikas un lauksaimniecības ģenētiskajiem resursiem; atzīst, ka FAO Starptautiskais nolīgums par augu ģenētiskajiem resursiem pārtikai un lauksaimniecībai ir svarīgs instruments, lai saglabātu lauksaimniecības bioloģisko daudzveidību, tādējādi novēršot arī klimata pārmaiņu sekas;
20. uzsver, ka pašreiz plānojamie ilgtspējīgu enerģijas kultūru stimulēšanas pasākumi nekādā veidā nedrīkstētu kaitēt sabiedrības nodrošinātībai ar pārtiku;
21. aicina dalībvalstis izstrādāt un īstenot programmas, kas paredz konkrētus lauksaimnieciskus pasākumus, kuru mērķis ir mazināt klimata pārmaiņu radītās sekas un pielāgoties tām;
22. uzsver, ka jāsekmē patērētāju informēšanas kampaņa par lauksaimnieku un lauksaimniecības nozares centieniem vides aizsardzībā un pārtikas nodrošināšanā;

Lauksaimniecība, finanšu tirgu un cenu nepastāvība

23. uzskata, ka finanšu un lauksaimniecības tirgi pašlaik ir vairāk saistīti nekā jebkad agrāk, uzskata, ka Eiropas mēroga rīcību vien vairs nepietiek un ka Eiropai cenu nestabilitātes un pārtikas nodrošinātības jautājumos ir jārīkojas saskaņoti ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām; atbalsta G20 grupas prezidentvalsts rīcību šā mērķa sasniegšanai;
24. uzsver problēmas, ar kurām saskaras lauksaimnieki ārkārtējas tirgus un cenu nepastāvības apstākļos; vērš uzmanību uz grūtībām, ar kurām saskaras lauksaimnieki, mēģinot veikt plānošanu ārkārtējas nepastāvības apstākļos; mudina Komisiju steidzami ieviest pastāvīgus un stingrus pasākumus, lai novērstu nepastāvību lauksaimniecības tirgos; uzskata, ka tas būs noteicošais apstāklis, lai nodrošinātu ražošanas turpināšanos Eiropas Savienībā;
25. atzīmē, ka svarīgāko lauksaimniecības preču cenu indekss finanšu tirgos nekad nav bijis

tik nenoturīgs; kā piemēru var minēt pēdējā laika cenas pieaugumu kviešu piegādes līgumiem, kas divu mēnešu laikā palielinājusies par 70 %, bet tirdzniecības apjoms Parīzes preču tirgū vairāk nekā divkārtšojies;

26. uzsver, ka šo notikumu galvenais iemesls ir spekulācijas, un tikai daļēji tos izraisa tirgus pamatprincipi, piemēram, piedāvājums un pieprasījums; atzīmē, ka spekulatīvas darbības izraisījušas līdz 50 % no nesena cenu pieauguma; atbalsta secinājumus, ko ANO īpašais ziņotājs par tiesībām uz pārtiku izteicis attiecībā uz to, kā ar darījumiem atvasināto instrumentu tirgos preču cenu indeksus ietekmē lielie institucionālie ieguldītāji, piemēram, riska ieguldījumu fondi, pensiju fondi un investīciju bankas, no kuriem neviens nav tieši saistīts ar stāvokli lauksaimniecības preču tirgos;
27. šajā sakarībā atbalsta spēkā esošo tiesību aktu par finanšu instrumentiem pārskatīšanu, ar ko vajadzētu nodrošināt pārredzamāku tirdzniecību un noteikt minimālās robežvērtības dalībniekiem, kam atļauta tirdzniecība šajos tirgos; atgādina, ka finanšu instrumentiem vajadzētu darboties ekonomikas interesēs un palīdzēt lauksaimnieciskajai ražošanai pārvarēt krīzes un klimatiskos apstākļus; vienlaikus nedrīkst pieļaut, ka spekulācijas apdraud citādi efektīvas lauku saimniecības;
28. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu regulai par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem; vēlas, lai kā ātrās reaģēšanas krīzes instruments tiktu izveidoti drošības tīkli, ar kuriem cīnīties pret ārkārtēju cenu nepastāvību; vēlas redzēt likumdošanas saskaņošanu starp ES un trešām valstīm, piemēram, ASV, lai samazinātu iespēju, ka spekulanti gūst negodīgas priekšrocības no atšķirībām starp dažādām regulatīvajām sistēmām;
29. atbalsta apņēmīgāku Eiropas rīcību spekulācijas problēmas risināšanā, tostarp piešķirot pilnvaras regulatoriem un uzraudzības iestādēm ierobežot spekulāciju; uzskata, ka preču atvasinātie instrumenti atšķiras no citiem finanšu atvasinātajiem instrumentiem, un pirmos vajadzētu izmantot tikai tirgotājiem, kuriem ir likumīgas intereses aizsargāt lauksaimniecības preces pret riskiem, kā arī citu kategoriju personām, kuras tieši saistītas ar reālu lauksaimniecisko ražošanu; aicina Komisiju nodrošināt, ka darbības ar pārtikas preču atvasinātajiem instrumentiem tiek ierobežotas, lai tās pēc iespējas veiktu ar lauksaimniecības tirgiem tieši saistīti ieguldītāji;
30. pauž bažas par ievērojamo koncentrāciju, kāda izveidojusies graudaugu tirdzniecības jomā, kā rezultātā attiecīgajiem uzņēmumiem ir iespēja ietekmēt tirgus cenas; atzīmē, ka tas var palielināt cenu nepastāvību, jo labības tirgotāji savu spekulatīvo darījumu dēļ ir ieinteresēti lielās cenu svārstībās; uzskata, ka tas arī norāda uz nepieciešamību pēc intervences krājumiem vai kāda cita drošības tīkla, lai veicinātu cenu stabilitāti un aizsargātu lauksaimnieku un patērētāju intereses;
31. uzsver, ka bez intervences krājumiem vai stratēģiskiem krājumiem nav iespējams veikt efektīvus pasākumus pret lielām cenu svārstībām; tāpēc uzskata, ka turpmākajā KLP ir jāpalielina tirgus intervences instrumentu loma;
32. uzsver, ka ir nepieciešama lielāka pārredzamība un godīgums pārtikas piegādes ķēdē, lai nodrošinātu taisnīgu rentabilitāti lauksaimniekiem, taisnīgus ienākumus un cenas visā pārtikas piegādes ķēdē un dzīvotspējīgu lauksaimniecības nozari, kas sekmēs

nodrošinātību ar pārtiku; mudina Komisiju sagatavot būtiskus un efektīvus priekšlikumus šā jautājuma risināšanai;

33. norāda, ka, sastopoties ar cenu nepastāvību, valstis ar zemiem ienākumiem, kurās trūkst pārtikas (LIFDC), mēdz būt vairāk neaizsargātas;

Pasaules pārtikas krājumi vispārējai pārtikas nodrošinātībai

34. atzīmē, ka pašlaik kopējā pārtikas apgāde pasaulē ir nepietiekama, un ka galvenokārt nepieejamība un augstas cenas daudziem cilvēkiem liedz pārtikas nodrošinātību;
35. tomēr atzīmē, ka pasaules pārtikas krājumi ir daudz mazāki nekā agrāk, un ka 2007. gada pārtikas krīzes laikā tie samazinājās līdz nepieredzēti zēmam līmenim, proti, pārtikas rezervju apjomu pietiktu tikai 12 nedēļu patēriņam; norāda, ka pasaules pārtikas ražošanu arvien vairāk apdraud ar klimata pārmaiņām saistīti ārkārtēji laikapstākļi, urbanizācijas izraisītais globālais spiediens uz zemes resursiem, biežāka kaitēkļu un slimību izplatība, kas var izraisīt pēkšņu un neprognozējams pārtikas trūkumu;
36. tāpēc uzskata, ka būtu lietderīgi ieviest pārtikas krājumu mērķtiecīgu pasaules sistēmu (gan drošības krājumus bada mazināšanai, gan krājumus, ko varētu izmantot preču cenu regulēšanai), palīdzot atvieglot pasaules tirdzniecību cenu pieauguma laikā, novēršot protekcionisma atkārtosanos un mazinot spiedienu uz pasaules pārtikas tirgiem; uzskata, ka šos krājumus vajadzētu pārvaldīt kopīgai iestādei ANO vai FAO aizgādībā un pilnībā vajadzētu izmantot FAO un ANO Pasaules pārtikas programmas gūto pieredzi; aicina Komisiju steidzami pētīt šo jautājumu un ziņot Parlamentam par visefektīvākajiem veidiem, kā to sasniegt; turklāt aicina Komisiju uzņemties vadošo lomu, atbalstot šādas mērķtiecīgas pasaules pārtikas krājumu sistēmas izveidi;
37. atgādina, ka ES līdz šim ir rīkojusies, sniedzot atbalstu un piešķirot finansējumu, tostarp Pārtikas mehānismam; vēlētos iepazīties par ziņojumiem par šī mehānisma efektivitāti, tajā skaitā attiecībā uz panākumiem cīņā pret cēloņiem un simptomiem, un aicina Komisiju izvērtēt iespēju ieviest instrumentu, lai palīdzētu cīnīties pret badu pasaulē;
38. atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir attīstīt lauksaimniecību jaunattīstības valstīs un piešķirt pienācīgu daļu oficiālās attīstības palīdzības (OAP) lauksaimniecības nozarei; pauž nožēlu par lauksaimniecībai piešķirto attīstības palīdzības līdzekļu būtisko samazinājumu kopš astoņdesmitajiem gadiem un atzinīgi vērtē to, ka ir atzīta nepieciešamība šo tendenci mainīt; aicina Komisiju attīstības palīdzības jomā prioritāti piešķirt lauksaimniecībai, tostarp palīdzībai, kas paredzēta lauksaimniekiem tirgus piekļuves iegūšanai;
39. pauž nožēlu par Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) vēltītās 2010. gada augstākā līmeņa sanāksmes secinājumiem, kuros norādīts, ka jaunattīstības valstīm vēl daudz jādarā, lai izpildītu saistības attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību;
40. atzinīgi vērtē Pasaules Bankas iniciatīvu, kas publiskota Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) vēltītās 2010. gada augstākā līmeņa sanāksmes laikā, proti, palielināt savu atbalstu lauksaimniecības nozarei, lai it īpaši tajās teritorijās, kur ienākumi ir zemi, tos veicinātu, sekmētu nodarbinātību un nodrošinātību ar pārtiku;

Jauna KLP uzdevumu risināšanai

41. apstiprina nostāju, kas izklāstīta ziņojumā par KLP nākotni pēc 2013. gada; atkārtoti apstiprina apņemšanos turpināt stingru lauksaimniecības un lauku attīstības politiku, ar kuru panākt pārtikas nodrošinātību visiem, uzturēt Eiropas lauku dzīvotspēju, padarīt lauksaimniecību konkurētspējīgāku, nodrošināt lauksaimnieciskās ražošanas turpināšanos visā ES, sniegt atbalstu jauninājumiem, konkurētspējai un nodarbinātībai, un kura dotu ieguldījumu, risinot pasaules mēroga problēmas, piemēram, saistībā ar klimata pārmaiņām; uzsver arī nepieciešamību turpināt vienkāršošanu un mazināt ar KLP saistīto birokrātiju, lai labuma guvējiem būtu mazākas īstenošanas izmaksas;
42. uzsver lomu, kāda nākamajā KLP būs jāuzņemas gados jauniem lauksaimniekiem; norāda, ka tikai 7 % Eiropas lauksaimnieku ir jaunāki par 35 gadiem, turklāt ne mazāk kā 4,5 miljoni lauksaimnieku nākamajos desmit gados dosies pensijā; atbalsta tādus jaunu lauksaimnieku atbalstam paredzētus nostiprināšanas pasākumus kā iekārtošanās pabalsti, subsidētas aizdevumu procentu likmes un cita veida stimulus, ko dalībvalstis īsteno ar to lauku attīstības budžetiem; pauž atkārtotu atbalstu ierosinātā budžeta grozījuma būtībai, proti, jauniešu apmaiņas programmām, un vēlas, lai tās tiktu īstenotas kā izmēģinājuma projekts; aicina arī atcelt visus administratīvos ierobežojumus, kas kavē jauniešus pievērsties lauksaimniecībai;
43. uzskata, ka pētniecība un jauninājumi ir galvenais, lai sasniegtu nodrošinātību ar pārtiku un palielinātu ražošanu, izmantojot mazāk resursus; uzsver, cik nozīmīgi ir lauksaimniecības nozarē veicināt profesionālo apmācību, izglītības pieejamību, zināšanu nodošanu un apmaiņu ar labāko praksi; atkārtoti atgādina, ka nepieciešama koordinēta pieeja starp KLP un citiem politikas virzieniem, lai atbalstītu pētniecības un jauninājumu pieejamību lauksaimniecībā;
44. aicina Komisiju un dalībvalstis pašas pilnībā izmantot iespējas, ko piedāvā Septītā pētniecības un attīstības pamatprogramma izpētes un tehnisko jauninājumu jomā, lai tādējādi uzlabotu ražīgumu, vienlaikus ievērojot energoefektivitātes un ilgtspējības kritērijus;
45. atzīmē, ka ik gadu, klimata pārmaiņu un urbanizācijas dēļ, samazinās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platība uzsvēr, ka nodrošinājumu ar pārtiku ES varētu palielināt, ražojot pārtiku uz klimata pārmaiņu skartas zemes, papuvēm vai uz pamestas zemes;
46. jo īpaši vēlas uzsvērt, cik svarīga ir Eiropas lauksaimniecības daudzveidība un dažādu lauksaimniecības modeļu līdzāspastāvēšanas nodrošināšana, tajā skaitā nelielo lauku saimniecību pastāvēšana, kuras rada jaunas darba vietas ES lauku apgabalos, kā arī pārtikas un uztura daudzveidība un kvalitāte Eiropā, tajā skaitā mazo lauku saimniecību ražotie un citi nerūpnieciski izgatavotie produkti īsās piegādes ķēdēs, lai veicinātu lauku apgabalu attīstību un saglabātu mantojumu reģionālās pārtikas un vīna nozarē;
47. atzīmē, ka vietējās tradicionālās lauksaimniecības metodes, tajā skaitā ģimenes saimniecības, nelielas lauku saimniecības un bioloģiskās lauku saimniecības, var sniegt vērtīgu ieguldījumu pārtikas nodrošinātības jomā, jo tās bieži visefektīvākā veidā izmanto zemi, lietojot metodes, kas konkrētā reģionā īpaši izstrādātas ilgstošā laikā, un tās ļauj veidot dziļas saiknes starp produktu un tā izcelsmes reģionu, kas simbolizē šā produkta

kvalitāti un autentiskumu; uzsver, ka šīs lauksaimniecības metodes vajadzētu izmantot līdztekus modernajām saimniecībām, apvienojot augstu produktivitāti ar ilgtspējīgu zemes izmantošanu;

48. uzsver arī, ka pārmērīgs lauksaimniecības zemes sadalījums dažās dalībvalstīs kavē lauksaimniecības produktivitāti, un ka jāveic pasākumi, lai veicinātu mazo lauku saimniecību apvienošanu;
49. uzsver, ka jā saglabā lauksaimniecības daudzveidība ES, atzīst, ka vietējais tirgus, kuru apgādā ar svaigu un vietēji audzētu lauksaimniecības produkciju ir vides ziņā ilgtspējīgs un palīdz atbalstīt jau iedibinātas lauksaimnieciskās kopienas; uzsver lauksaimniecības nozīmību mazāk labvēlīgos apgabalos; aicina Komisiju ņemt vērā daudzveidīgus Eiropas lauksaimniecības modeļus priekšlikumos par turpmāko KLP, tostarp apsvērt iespēju izveidot īpašus finanšu stimulus un identifikācijas shēmas;
50. uzsver, ka jā īsteno taisnīgāka KLP, kurai jā nodrošina līdzsvarots atbalsta sadalījums lauksaimniekiem gan dalībvalstīs, gan starp tām, lielāka teritoriālā kohēzija un pakāpeniska eksporta subsīdiju pārtraukšana, vienlaikus arī ES tirdzniecības partneriem pakāpeniski pārtraucot izmantot visu veidu eksporta subsīdijas un ierobežojumus attiecībā uz visiem eksporta pasākumiem ar līdzvērtīgu iedarbību;
51. atzīst, ka KLP reformas ir ievērojami samazinājušas ES lauksaimnieciskās ražošanas ietekmi uz jaunattīstības valstīm, jo gandrīz visas eksporta kompensācijas ir atceltas; aicina ES atzīt lauksaimniecības nozares nozīmīgumu jaunattīstības valstīs, jo īpaši nodrošinot, ka lauksaimniecībai tiek piešķirta prioritāte gan pašās jaunattīstības valstīs, gan ES ārvalstu attīstības palīdzības budžetā;
52. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Pārtikas nodrošinātība ir cilvēka tiesības. Tās ir nodrošinātas tad, kad visiem cilvēkiem jebkurā laikā ir fiziska, sociāla un ekonomiska iespēja piekļūt pietiekamam daudzumam nekaitīgas un uzturvielām bagātas pārtikas, lai apmierinātu uztura vajadzības un saņemtu vēlamu pārtiku aktīvai un veselīgai dzīvei. Lauksaimniecības nozares uzdevums mūsdienās ir apmierināt augošā iedzīvotāju skaita vajadzību pēc nekaitīgas pārtikas pietiekamā daudzumā, neraugoties uz ierobežoto dabas resursu, augsto enerģijas cenu un klimata pārmaiņu radītajiem šķēršļiem.

ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) aprēķini liecina, ka pārtikas ražošanai jāpalielinās par vismaz 70 %, lai apmierinātu arvien pieaugošā pasaules iedzīvotāju skaita vajadzības, jo lēš, ka ap 2050. gadu iedzīvotāju skaits pārsniegs 9 miljardus. Turklāt aptuveni 900 miljoni cilvēku visā pasaulē dzīvo pastāvīgā badā galējas nabadzības dēļ, bet līdz 2 miljardiem cilvēku nav patiesas un ilgtermiņa pārtikas nodrošinātības dažādas pakāpes nabadzības dēļ. Eiropā 16 % iedzīvotāju vēl arvien dzīvo zem nabadzības sliekšņa. Neskatoties uz piegāžu šķietamo pietiekamību, liela daļa pasaules iedzīvotāju nevar apmierināt pārtikas pamatvajadzības; pārtikas pieejamība ir galvenais risināmais jautājums.

Tāpēc pārtikas nodrošinātībai nepieciešama stingra kopējā lauksaimniecības politika. KLP galvenie mērķi bija palielināt lauksaimniecības ražīgumu, palīdzēt lauksaimniekiem sasniegt pienācīgu dzīves līmeni, stabilizēt tirgus un nodrošināt drošu pārtikas piegādi par pieņemamām cenām. Tomēr KLP panākumi radīja arī neparedzētu pārprodukciju un pārpalikumu rašanos, kas izkropļoja tirgu un saasināja vides problēmas.

Veicot pakāpeniskas reformas, KLP ir kļuvusi par uz tirgu orientētu, atsaistītu un videi draudzīgu politiku, kurā ir arī nozīmīgi lauku attīstības elementi. Ar jauno KLP vajadzētu uzlabot pārtikas nodrošinātību, palielinot ražīgumu un vienlaikus veicinot videi draudzīgu pārtikas ražošanu.

ES aptuveni 80 miljoni iedzīvotāju vēl arvien dzīvo zem nabadzības sliekšņa, un daudziem no viņiem atbalstu sniedz pārtikas palīdzības programmas. Ir svarīgi pārlicināties, ka pārtika ir pieejama visu sociālo grupu cilvēkiem. Šajā sakarībā ir svarīgi saglabāt un paplašināt programmu vistrūcīgāko personu atbalstam.

Pārtikas nodrošinātības mērķis nav sasniedzams, neatrisinot divus svarīgākos šībrīža jautājumus, proti, tirgus un cenu nepastāvību (to spēcīgi ietekmē spekulācijas preču tirgos) un sarūkošos pārtikas krājumus.

Referente atzīmē, ka nesenās ārkārtējās cenu svārstības tikai daļēji izraisīja tirgus attīstība, bet galvenais to iemesls bija spekulācijas. ANO īpašais ziņotājs par tiesībām uz pārtiku uzsver to, kā ar darījumiem atvasināto instrumentu tirgos preču cenu indeksus ietekmē lielie institucionālie ieguldītāji, piemēram, riska ieguldījumu fondi, pensiju fondi un investīciju bankas, no kuriem neviens nav tieši saistīts ar stāvokli lauksaimniecības preču tirgos.

Šajā sakarībā referente atbalsta spēkā esošo tiesību aktu par finanšu instrumentiem

pārskatīšanu, ar ko vajadzētu nodrošināt lielāku pārredzamību biržās un noteikt minimālās robežvērtības dalībniekiem, kuri var veikt darījumus šajos tirgos. Finanšu instrumentiem vajadzētu darboties ekonomikas interesēs un palīdzēt lauksaimnieciskajai ražošanai pārvarēt krīzes un klimatiskos apstākļus, vienlaikus nedrīkst pieļaut, ka spekulācijas apdraud efektīvas lauku saimniecības.

Šajā sakarībā referente arī atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu regulai par ārpusbiržas atvasinājumiem, centrālajiem darījumu starpniekiem un darījumu reģistriem un cer, ka daļa no jaunās KLP laikā pēc 2013. gada būs vēl papildu līdzekļi, ar kuriem cīnīties pret ārkārtēju cenu nepastāvību.

Turklāt viņa vērš uzmanību uz to, ka pasaules pārtikas pamatproduktu krājumi ir daudz mazāki nekā agrāk, un ka 2007. gada pārtikas krīzes laikā tie samazinājās līdz nepieredzēti zēmam līmenim, proti, pārtikas rezervju apjomu pietiktu tikai 12 nedēļu patēriņam. Vienlaikus pasaules pārtikas ražošanu arvien vairāk apdraud ar klimata pārmaiņām saistīti ārkārtēji laikapstākļi, kas var izraisīt pēkšņu un neprognozējamu pārtikas trūkumu.

Referente tāpēc uzskata, ka būtu lietderīgi radīt pasaules pārtikas krājumu drošības sistēmu, palīdzot atvieglot pasaules tirdzniecību cenu pieauguma laikā, novēršot protekcionisma atkārtēšanos un atbrīvojot pasaules pārtikas tirgus. Šos krājumus vajadzētu pārvaldīt kopīgai iestādei ANO aizgādībā un pilnībā izmantot *FAO* un ANO Pasaules pārtikas programmas gūto pieredzi. Tāpēc referente aicina Komisiju uzņemties vadošo lomu, atbalstot šādas pasaules pārtikas krājumu sistēmas izveidi.

Visbeidzot, jaunajai KLP laika posmam pēc 2013. gada vajadzētu skaidri un nepārprotami risināt pārtikas nodrošinātības un citas problēmas, jo īpaši klimata pārmaiņas, ekonomikas krīzi ES un teritoriālā līdzsvara saglabāšanu. Referente atkārtoti apliecinā atbalstu Parlamenta pieņemtajam dokumentam par KLP nākotni (*Lyon ziņojums*) un vēlas uzsvērt dažus svarīgākos punktus.

Pirmkārt un galvenokārt referente uzsver, cik svarīga ir Eiropas lauksaimniecības daudzveidība. Ir jāveicina ne tikai konkurētspēja, bet arī tradicionālā lauksaimniecība, maza mēroga lauksaimniecības uzņēmumi, bioloģiskās saimniecības un vietēja mēroga apgāde. Šie lauksaimniecības modeļi ir vērtīgs ieguldījums pārtikas nodrošinātībā, jo tie bieži vien ir visefektīvākais veids, kā izmantot zemi dažādos ES ģeogrāfiskos apgabalos ar metodēm, kas ilgā laikā īpaši izstrādātas konkrētā teritorijā. Referente aicina Komisiju ņemt vērā šos lauksaimniecības modeļus, gatavojot priekšlikumus par turpmāko KLP un noskaidrot iespējas izveidot īpašus finanšu stimulus.

Turklāt sakarā ar lauku iedzīvotāju novecošanu referente uzskata, ka ir ļoti svarīgi nodrošināt jauno lauksaimnieku piekļuvi zemei un kredītiem. ES tikai 7 % lauksaimnieku ir jaunāki par 40 gadiem, turklāt 4,5 miljoni lauksaimnieku desmit gadu laikā dosies pensijā. Tāpēc ir svarīgi mudināt jaunus cilvēkus pievērsties lauksaimniecībai, izmantojot jaunas programmas un nodrošinot labāku piekļuvi kredītiem.

ES ir vērienīgi mērķi enerģijas jomā, proti, laikā līdz 2020. gadam panākt 20 % lielu atjaunojamās enerģijas daļu enerģijas bilanci un 10 % atjaunojamo energoresursu daļu transporta degvielā. Šie mērķi veicinājuši biodegvielas kultūru audzēšanu plašos mērogos, taču biodegvielas ražošana un pārtikas ražošana konkurē par izmantojamo zemi, kas var

iespējami negatīvi ietekmēt pārtikas nodrošinātību. Labāka pārtikas un enerģijas ražošanas integrācija var samazināt konkurenci par pieejamo zemi, un to var sekmēt arī otrās un trešās paaudzes biodegvielas attīstība.

Ir ļoti svarīgi, ka KLP finansējumā tiek atspoguļoti tās vērienīgie plāni un politikas mērķi. Lai panāktu pārtikas nodrošinātību un novērstu klimata pārmaiņu ietekmi, nodrošinātu teritoriālo līdzsvaru, saglabātu saprātīgas pārtikas cenas un pienācīgus ienākumus lauksaimniekiem, KLP budžets būtu jāsaglabā vismaz pašreizējā līmenī.

30.11.2010

VIDES, SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UN PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA KOMITEJAS ATZINUMS

Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejai

par lauksaimniecības atzišanu par stratēģiski svarīgu nozari pārtikas nodrošinātībā
(2010/2112(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Sergio Berlato*

IEROSINĀJUMI

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. no jauna apstiprina, ka tiesības uz pārtiku ir cilvēka pamattiesības; norāda, ka visu dalībvalstu tiesības uz neatkarīgu pārtikas apgādi un nodrošinātību ar pārtiku Eiropas Savienībai ir ļoti svarīgas un ir nepārtraukti jāstrādā, lai nodrošinātu šo tiesību garantēšanu ES un pasaulē, ņemot vērā, ka ik dienu 25 000 cilvēku cieš badu vai mirst no bada izraisītām slimībām un ka saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas datiem pasaules iedzīvotāju pieaugums par 7 līdz 9,1 miljardiem prasīs līdz 2050. gadam palielināt pārtikas apgādi par 70 %;
2. atzīst, ka pārtikas nodrošinātība un pārtikas nekaitīgums ir divas papildinošas koncepcijas, un uzsver, ka pārtikas apgādes neatkarība lielā mērā palīdz garantēt pārtikas nodrošinātību, kas vienmēr notiek, vienlaikus nodrošinot augstus pārtikas nekaitīguma standartus;
3. uzsver, ka ne tikai dalībvalstīm, bet arī jaunattīstības valstīm svarīga ir pārtikas apgādes drošība; aicina Eiropas Savienību apņemties palīdzēt jaunattīstības valstīm, lai tās, ražojot dažādāku pārtiku, sasniegtu pārtikas pašpietiekamību pienācīgā līmenī, tādējādi novēršot savu atkarību no monokultūrām (kafijas, kakao, banāniem utt.), kuru ražošana bieži vien ir intensīva un vidi stipri piesārņojoša un kuru dēļ šīs valstis ir spiestas importēt gandrīz visu

vajadzīgo pārtiku;

4. pauž nopietnas bažas par ekonomikas un finanšu nesenās krīzes sekām, kura, izraisot finansiālo resursu sarukumu visās ekonomikas nozarēs un netieši smagi ietekmējot pārtikas ķēdi, nedrīkstētu mazināt pārtikas produktu nekaitīguma uzraudzību; aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt pašreizējās programmas, kuru mērķis ir garantēt pārtikas nekaitīgumu dalībvalstīs;
5. uzsver, ka jānodrošina patērētājiem pārtikas produkti par pieņemamām cenām un ka ražotājiem jāsaņem atbilstoša samaksa par viņu ražojumiem, nosoda lielo izplatīšanas tīklu vienošanās un aicina pieņemt pasākumus, lai izskaustu šādu praksi un nodrošinātu pārredzamību par galapatērētāju un pārtikas ražotāju cenu veidošanu;
6. uzsver, ka ir jāaptur un jāmaina kultivēto augu sugu un šķirņu daudzveidības samazināšanās un tā ģenētiskā pamata erozija, no kura ir atkarīgs cilvēku uzturs un dzīvnieku barība; mudina rīkoties, lai veicinātu tradicionālo, konkrētiem reģioniem raksturīgo lauksaimniecības šķirņu efektīvu izmantošanu, un atbalsta ilgtspējīgu maza un vidēja mēroga ražošanu, kas saistīta ar vietējiem un reģionāliem tirgiem un patēriņu;
7. ir nobažījies par to, ka 2008. gads, kad bija globāla pārtikas krīze, bija arī gads, kad tika iegūta pasaules vēsturē lielākā kviešu raža;
8. pauž nožēlu par Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) veltītās 2010. gada augstākā līmeņa sanāksmes secinājumiem, kuros norādīts, ka jaunattīstības valstīm vēl daudz jādarā, lai izpildītu saistības attiecībā uz oficiālo attīstības palīdzību;
9. atzinīgi vērtē Pasaules Bankas iniciatīvu, kas publiskota Apvienoto Nāciju Organizācijas Tūkstošgades attīstības mērķiem (TAM) veltītās 2010. gada augstākā līmeņa sanāksmes laikā, proti, palielināt savu atbalstu lauksaimniecības nozarei, lai it īpaši tajās teritorijās, kur ienākumi ir zemi, tos veicinātu, sekmētu nodarbinātību un nodrošinātību ar pārtiku;
10. prasa uzlabot un pastiprināt pārtikas nekaitīguma kontroli Savienībā un ir vienprātis ar secinājumiem, kas pausti Komisijas ziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei par vispārējām oficiālās kontroles darbībām dalībvalstīs attiecībā uz pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību, kā arī augu veselību (COM(2010)0441), kurā aicināts apsvērt iespēju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm veikt vairākus pasākumus, lai panāktu, ka informācija par kontrolēm tiek apkopota, analizēta un publiskota efektīvāk un vispusīgāk, tādējādi valstu iestādēm un Komisijai radot iespēju nodrošināt ES iedzīvotājiem visas garantijas par kontroles sistēmu efektivitāti;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka sabiedrībai ir pieejama informācija par kontroles darbību rezultātiem, lai palielinātu pārredzamību Eiropas līmenī;
12. uzsver, ka lauksaimniecības nozarei, lai tā nodrošinātu pārtikas ražošanu, ir vajadzīgi pietiekami kvalitatīva ūdens resursi, tādējādi šai nozarei ir pienākums īstenot labu lauksaimniecības praksi, lai stingri ievērotu visaugstākos gan ūdens kvantitātes, gan kvalitātes standartus;

13. uzsver, ka, ņemot vērā paredzamo pārtikas pieprasījuma pieaugumu pasaulē un ar to saistīto ietekmi uz dabas resursiem, ir jāizpilda prasības par pārtikas nodrošināšanu, vienlaikus panākot bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un steidzami risinot vides problēmas, piemēram, augsnes degradāciju, bioloģiskās daudzveidības zudumu u. c.;
14. uzsver, ka jāsekmē patērētāju informēšanas kampaņa par lauksaimnieku un lauksaimniecības nozares centieniem vides aizsardzībā un pārtikas nodrošināšanā;
15. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt pētniecību, it īpaši par jaunās paaudzes degvielām, lauksaimniecības atkritumu efektīvu izmantošanu, videi draudzīgiem mēslošanas līdzekļiem un jaunām lauksaimniecības tehnoloģijām, kas līdz minimumam samazina zemes izmantošanas ietekmi un apstiprina ES vadošo lomu vides aizsardzības iniciatīvu jomā;
16. aicina Komisiju un dalībvalstis pašas pilnībā izmantot iespējas, ko piedāvā Septītā pētniecības un attīstības pamatprogramma izpētes un tehnisko jauninājumu jomā, lai tādējādi uzlabotu ražīgumu, vienlaikus ievērojot energoefektivitātes un ilgtspējības kritērijus;
17. aicina izstrādāt pasākumus, ar kuriem uzlabot jauniešu apmācību darbavietā tādās jomās kā ES pārtikas nekaitīguma standarti, un radīt darba iespējas personām ar vajadzīgo kvalifikāciju, nosakot, ka galvenais mērķis ir veicināt nodarbinātību šajā nozarē;
18. uzskata, ka ir būtiski uzlabot pārtikas apgādes ķēdes organizāciju, lai samazinātu pārtikas transportēšanas ietekmi uz vidi un veicinātu vietējo tradicionālo pārtikas produktu tirdzniecību;
19. atzīmē, ka dalībvalstu un Savienības attīstības un izaugsmes pamatakmens ir mazie un vidējie uzņēmumi; uzsver, ka svarīgi ir veicināt ieguldījumus ražošanā un kredītu pieejamību;
20. uzsver, ka pašreiz plānojamie ilgtspējīgu enerģijas kultūru stimulēšanas pasākumi nekādā veidā nedrīkstētu kaitēt sabiedrības nodrošinātībai ar pārtiku;
21. uzsver, ka sēklu oligopoli postoši ietekmē maza mēroga lauku saimniecību ilgtspēju, veicinot atkarību no dažām korporācijām, kas pārdod sēklas un specializētos mēslošanas līdzekļus;
22. ar nožēlu atzīmē, ka bieži vien ES noteikumi pārmērīgi apgrūtina centienus izplatīt tradicionālās sēklas un šķirnes un neļauj ievērot laika pārbaudi izturējušās zināšanu un lauksaimnieciskās pieredzes apmaiņas tradīcijas;
23. atzinīgi vērtē plašo ierosmi, kurā piedalās tūkstošiem fermeru, vides aizsardzības grupas, zinātnieki un pilsoņi un kuras mērķis ir vietējā ģenētiskā materiāla saglabāšana *in situ* un pavairošana; turklāt atgādina, ka vietējiem apstākļiem pielāgotu sēklu dažādība ir nepieciešams pārtikas nodrošināšanas priekšnoteikums, it īpaši ņemot vērā klimata pārmaiņas;
24. norāda, ka galveno uzmanību vajadzētu pievērst tādu maza mēroga bioloģisko

lauksaimniecības sistēmu atbalstam un noturības palielināšanai, kuras ražo produktus vietējam un reģionālam patēriņam;

25. uzsver, ka, cenšoties uzlabot pārtikas nodrošinātību pasaules mērogā, liela nozīme ir bioloģiskās lauksaimniecības praksei;
26. prasa ieviest īpašu atbalstu urbānai lauksaimniecībai, jo tā dos daudzus ieguvumus, veicinot pārtikas nodrošinātību, nodarbinātību, ekoloģisko audzināšanu, atpūtu un uzlabojot pilsētu klimatu;
27. prasa noteikt, ka lauksaimniecībā valsts atbalstu piešķir, ja tiek izmantoti darba paņēmieni, kuros ņemta vērā bioloģiskā daudzveidība un zeme tiek aizsargāta;
28. uzskata, ka, cenšoties panākt efektīvu pielāgošanos klimata pārmaiņu radītajām problēmām un to sekām, it īpaši aizvien biežākiem ārkārtējiem laika apstākļiem un kaitēkļu izplatības uzliesmojumiem, ir nepieciešama liela vietējai videi pielāgotu kultūru un šķirņu daudzveidība un ir aktīvāk jācenšas šo ģenētisko daudzveidību saglabāt;
29. aicina dalībvalstis izstrādāt un īstenot programmas, kas paredz konkrētus lauksaimnieciskus pasākumus, kuru mērķis ir mazināt klimata pārmaiņu radītās sekas un pielāgoties tām;
30. uzsver, ka, cenšoties saglabāt nodrošinātību ar pārtiku un īstenot stratēģiju „ES 2020”, ir jāveicina efektīva resursu izmantošana un inovācija lauksaimniecībā, domājot par ilgtspējību;
31. uzskata, ka kopējai lauksaimniecības politikai (KLP) pēc 2013. gada būtu pienācīgi jāatlīdzina ES lauksaimniekiem viņu centieni nodrošināt augstas kvalitātes pārtikas apgādi, vienlaikus panākot dabas resursu efektīvu un ilgtspējīgu izmantošanu;
32. uzskata, ka kopējā lauksaimniecības politikā (KLP) daudz nozīmīgāks atbalsts ir jāpiešķir vietējiem un reģionālajiem lauksaimniekiem, tādējādi sekmējot bioloģisko daudzveidību un bioloģisko lauksaimniecību, kas dod daudzus ieguvumus gan patērētājiem, gan videi;
33. aicina dalībvalstis un Komisiju sniegt patērētājiem objektīvu informāciju un izglītēt viņus par sezonas un reģionālajiem pārtikas produktiem; uzskata, ka tādējādi varētu sniegt atbalstu lauksaimniekiem un saglabāt izkoptas ainavas vietējā teritorijā, kā arī ļautu izvairīties no tāliem piegādes maršrutiem un nevajadzīgām oglekļa dioksīda emisijām un nodrošināt patērētājiem svaigu un kvalitatīvu pārtiku;
34. atgādina, ka pārtikas produkti ir vērtīgi un ierobežoti resursi, kas lielā mērā ietekmē veselību, vidi un attīstību; mudina Komisiju izstrādāt Savienībai visaptverošu pārtikas politiku, kura — atšķirībā no nozaru pieejas — vienotā visaptverošā politikā apkopotu aspektus, ko pašlaik vērtē atrauti citu no cita;
35. uzskata, ka Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei (*EFSA*) ir liela nozīme, izvērtējot un publiskojot visus riskus, kas saistīti ar pārtikas ķēdi, un šis darbs ir daļa no to pasākumu kopuma, kuri izstrādāti sabiedrības veselības un labklājības aizsardzībai; pauž cerību, ka dalībvalstis izveidos atbilstīgas valstu iestādes, kas sadarbosies ar *EFSA*.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	30.11.2010
Galīgais balsojums	+: 44 -: 0 0: 6
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Sergio Berlato, Milan Cabrnoch, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Dagmar Roth-Behrendt, Carl Schlyter, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Marisa Matias, Judith A. Merkies, Bill Newton Dunn, James Nicholson, Alojz Peterle, Rovana Plumb, Bart Staes, Csaba Sándor Tabajdi, Giommara Uggias, Thomas Ulmer

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	1.12.2010
Galīgais balsojums	+ : 34 - : 3 0 : 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	John Stuart Agnew, Richard Ashworth, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Lorenzo Fontana, Iratxe García Pérez, Sergio Gutiérrez Prieto, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, Stéphane Le Foll, Mairead McGuinness, James Nicholson, Rareş-Lucian Niculescu, Wojciech Michał Olejniczak, Georgios Papastamkos, Marit Paulsen, Britta Reimers, Ulrike Rodust, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alejandro Cercas, Spyros Danellis, Bas Eickhout, Marian Harkin, Giovanni La Via, Véronique Mathieu, Maria do Céu Patrão Neves, Daciana Octavia Sârbu, Dimitar Stoyanov, Artur Zasada, Milan Zver
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Heide Rühle